

kan sætte en lukket Glasklokke over ethvert Lys, uden at skade dets Virkning. Denne særlige Egenskab gjør det ualmindelig skikket til Brug i Gruber eller i Fabrikker, hvor man maa undgaa den aabne Flamme af Frygt for Explosioner, medens man paa den anden Side ikke godt kan bruge Sikkerheds-lamperne paa Grund af deres daarlige Lys. Men fremfor Alt gjør denne Egenskab det elektriske Lys uovertræffeligt til Theaterbrug; med det vil maaske omsider den forfærdelige Fare, som hidtil har svævet over Thalias og Melpomenes Hjemsteder, blive fjernet. Hvor stor en Forskjel der i Virkeligheden er imellem den nye Belysningsmaades og de gamle Methoders Brandsikkerhed, derom kan man heldigvis overtøye sig paa selve Udstillingen, idet Garnier og Nutter, den store Operas Arkitekt, i Forening med Th. de Lajarthe, dens Bibliothekar, i den samme Sal have arrangeret en Udstilling, som fremstiller de hidtil anvendte Theaterlamper i kronologisk Orden, ligefra de gamle ubeskyttede Olieflammer af og til den allernyeste Form af Gasflammen med den mest kompliserede Traadmaske.

At Dekorationens Effekt ikke lider ved det elektriske Lys, derom kan man overbevise sig paa selve Stødet, hvis man ikke vil tro, hvad der nylig er blevet evident godtgjort, nemlig at alle Farver med Undtagelse af Gult sees tydeligere i elektrisk Lys end i Gas- ja endog i Sollys. Hverken Prosceniums-Dekorationen, der er malet af Lavastres den Yngre og belyses af Lysekronen paa Tilskuerpladsen, eller den af Rube og Chaprou malede Scene-Dekoration tabe noget af deres Skjønhed.

Naar man desuden betænker, at den elektriske Belysning kun i meget ringe Grad bidrager til at forhøje Temperaturen, saa vil man sikkert have fundet Grunde nok til af fuldeste Overbevisning at byde denne Forbedring velkommen. Theaterdirektorerne vilde gjøre klogt i at interessere sig for det elektriske Lys. Jeg troer, at deres Theatre vilde faae en ny Tiltrækning, naar Plakaterne forkyndte, at «Forestillingen gives ved elektrisk Belysning!» Med det Tiltalende ved det Nye vilde der forene sig en behagelig Følelse af Sikkerhed, som man ikke har kjendt siden de sidste forfærdelige Theaterbrande.

Billedgalleriet, som man kommer til fra Theatersalen af, har man indrettet i det Øjemed at studere det elektriske Lyses Virkning paa Malerier. Saalænge man maler ved Dagens Lys, vil i Grunden intet Lys være saa gunstigt for Maleriernes Belysning som netop Dagslyset. Men dette gjælder blot, saalænge kun faa Billeder skulle ophænges i et og samme Rum; i et Billedgalleri er det ligefrem umuligt at lade alle Billeder nyde den fulde Virkning af Dagslyset i samme Grad. Her vilde derfor den kunstige Belysning være fuldkommen paa sin Plads; men desværre har enhver af de hidtil anvendte Belysningsmaader medført den Mislighed, at de forandre Indtrykket af Farverne mere eller mindre. Olie-, Petroleum- og Gaslys have hvert for sig en bestemt Nuance, som lader de ved Dagslys paasatte Farver fremtræde ganske anderledes, end Kunstneren har tilsigtet. Som vi nævnte ovenfor, er det for det elektriske Lyses Vedkommende allerede godtgjort, at det saagodtsom slet ikke og ialfald i ringere Grad end Sollyset forandrer Farvernes naturlige Virkning paa det menneskelige Øje. Nogen Tvivl om, at det i og for sig maa egne sig godt for Billedgallerier, kan der saaledes ikke længer fremsættes; kun den praktiske Udførlighed har hidtil endnu frembudt Vanskeligheder. De sædvanlige elektriske Lamper kaste deres kraftige Lysstråler i alle Retninger, Strålerne reflektere fra alle Sider i det oplyste Rum, og derved opstaaer der paa ethvert Sted i dette et spredt Lys, som er aldeles ubrugeligt til Belysning af Malerier. For at undgaa dette, har man konstrueret en særlig Lampe, der kaldes «Lampe Soleil», da den ligesom Solen paa Himlen nedsender sit Lys i mildere Stråler. Denne Lampe fabrikeres af flere Firmaer og i forskjellige Lande; de i Billedgalleriet paa Udstillingen anbragte Exemplarer stamme fra *Compagnie générale belge de Lumière électrique* i Bryssel. Disse Lamper ere af en udmærket Virkning paa Malerierne; de hænge temmelig højt ovenover dem, lige under det Lærredstag, som man tidligere plejede at anbringe, for at fordele det fraoven indfaldende Dagslys til de forskellige Sider af Rummet. Der er ingen Forskjel at se mellem den Virkning, Malerierne gjøre i denne

Belysning, og den, man jagttager om Dagen, skjøndt de alle ere malede ved Dagslys og bestemte for det. Dagslyset adskiller sig heldigvis kun meget lidt fra det elektriske Lys, saa det vil være fuldkomment gjørligt at udstille de ved Dagslys malede Billeder i Gallerier, som oplyses ved elektrisk Lys. Naturligvis vil det ikke falde Nogen ind at indrette Billedgallerier kun til Aftenbelysning og Aftenbesøg, men der ligger alligevel en væsenlig Fordel deri, at man nu er i Stand til ogsaa at bruge Aftenen til Galeribesøg. At man herved opnaaer endnu bedre Effekter, end der kan naaes under sædvanlige Omstændigheder, er en heldig Biomstændighed.

Fra Billedgalleriet kommer man ind i en Del af Bygningen, hvorfra enhver støjende Lyd er banlyst; man vandrer paa tykke Maatter, og tunge Tæpper hænge overalt paa Væggene for at kvæle enhver Støj. Her er det, de fire Værelser, omtrent af Størrelse som en almindelig Dagligstue, ere indrettede, hvor man kan lytte til Musikken i den store Opera og Recitationerne i *Théâtre français*. I Mandshøjde hænge her langs Væggene tyve Par Høreapparater til Telefonledningerne, som føre herfra i to elektriske Kabler til den store Opera og *Théâtre français*. Paa Scenen udmunde de ved Siden af Souffleurkassen i telefoniske

væsnet imøde formedelst Opfindelsen af Telefonien og den endnu mindre stoffige Fotofoni, Omvæltninger, der end ikke ville kunne sammenlignes med dem, Telegrafien har fremkaldt, thi nu gjælder det den elektriske Meddelelses Indtrængen i Samkvemets sidste Kanaler, lige ind i den ringeste Borgers Hus og Familie. At det under saadanne Omstændigheder endnu længe vil blive muligt for Statsmagten at behandle Telefonien som en Gren af Telegrafvæsnet og betragte den som Statsmonopol, turde med Grund betvivles. Naar man til en Lydoverførelse selv i de største Afstande ikke behøver Andet end Solstråler, et Stykke Selen og en elektrisk afficeret Modtager, saa er Muligheden for at forhindre uberettiget Brug af Monopolet aabenbart ikke længer tilstede for Staten.

Selvfølgelig er Telefonen og Fotofonen rigt repræsenteret paa Udstillingen ogsaa udenfor de i det Foregaaende beskrevne Indretninger; det er jo første Gang, de have faaet Lejlighed til at vise sig paa en stor Udstilling i fuldkommen Skikkelse og fuld Virksomhed. Antallet af udstillende Fabrikker er stort; Frankrig har Overvægten i Udførelsens Elegance og den bekvemme Indretning, Amerika i den praktiske Form.

Det er væsenlig det elektriske Lys og Telefonen, der interesserer Lægmanden paa Udstillingen; hertil kommer maaske endnu nogle andre Anvendelser, man i den seneste Tid har gjort af Elektriciteten. De angaa Muligheden for Overførelse af Kraft ved Hjælp af Elektricitet, den paafaldende Egenskab ved det elektriske Lys, at det under visse Omstændigheder fremmer Planternes Væxt, Plantés Opfindelse, som muliggjør en Opsamling af elektrisk Kraft efter en næsten ubegrændset Maalestok, samt Elektricitetens Anvendelse i Lægevidenskaben. Alle indenfor disse Omraader hjemmehørende Udstillingsgjenstande, den elektriske Jernbane, de ved Elektricitet drevne Maskinværksteder, den Trouvéske Baad, der bevæger sig uden nogen synlig Kraft, Tissandiers Luftballon der skal kunne styres, Sohiers Glaspavillon, i hvilken Planter afvekslende udsættes for Solen og for det elektriske Lys, den elektriske Kuglesøger — alle disse Gjenstande vække Interesse hos de Tusinder af Besøgende, der strømme til Udstillingen. Men ingen af alle disse Gjenstande efterlader dog et saa stærkt og varigt Indtryk som den Fylde af elektrisk Lys, der stråler dem imøde her.

Og Hovedresultatet af denne i sin Slags enestaaende Fagudstilling vil derfor uden Tvivl blive det, at det elektriske Lys fra nu af begynder at blive Nationernes Fælleseje. Den undtagelsesvis, den lejlighedsvis Anvendelses Periode er nu sandsynligvis et tilbagelagt Stadium for det elektriske Lyses Vedkommende; det vil nu uden tvivl snart gjøre sig uundværligt for alle offentlige Øjemed og trænge ind i Husene, ind i Familierne. Og dette kan kun blive til Fordel for Huses og Byers Sundhed og Skjønhed, kort sagt for det almindelige Velvære.

Fra Jødefejden i Kjøbenhavn 1819.

Illustrationsprøve af J. Davidsens «Fra det gamle Kongens Kjøbenhavn».

Transmetteurer, som ere fintfølede nok til med den samme Troskab at overføre Kjærlighedens sødt kurrrende Toner, Hadets og Hævnens Timbre, Pattis Triller og Korets Sang til de i Udstillingskaamrene lyttende Øren. I det Hele taget ere Meningerne delte om, hvad man virkelig har hørt, men uheldigvis kan Ingen bevise, hvis Mening der er den rigtige. Først naar man er naaet saa vidt, at man kan undvære «Modtageren» eller «le Recepteur», som man endnu maa bruge, og kan lade Tonerne strømme direkte ind i det aabne Rum, først da vil denne Overførelse af Lyden kunne glæde sig ved en fuld og uanfægtet Anerkjendelse fra alle Sider. Jeg troer ogsaa, at man vil naa saa vidt, og denne Formodning ligger saameget nærmere, som det jo allerede er lykkedes at faae de frit i Rummet svingende Toner til at indvirke paa Telefonen, saa at det altsaa ikke længer er nødvendigt at tale ind i den.

Jeg kan neppe modstaa min Lyst til, støttet paa denne min Tro, at kaste nogle Blikke ind i Fremtiden; men desværre have Vittighedsbladene allerede gjort dette i en altfor rigelig Grad, til at man nu tør gjøre Regning paa et alvorligt Publikum til disse Betragtninger.

I ethvert Tilfælde er saameget sikkert, at vi gaa ganske forbausende Omvæltninger i Samfærdsels-

Vort Billede fra Frederiksborg, der viser os den saakaldte «Karruselgaard», seet fra Møntporten, er Forløber for flere Gjengivelser af det restaurerede Slots Interieurer, som vi agte at bringe i Løbet af den kommende Aargang, idet det Tidspunkt jo nu er nært, da Publikum i en videre Udstrækning end hidtil vil faae Adgang til at gjøre sig bekendt med det nationale Mindesmærke, paa hvis værdige Skikkelse der har været arbejdet i saamange Aar af saamange Kræfter.

* * *

Prof. C. Blochs Radering, som vi bringe en xylografisk Gjengivelse af, vil være en stor Del af vore Læsere i friskt Minde fra Foraarets Charlottenborg-Udstilling, hvor den sammen med flere andre Raderinger af Kunstneren vakte betydelig Opmærksomhed som en ny og af det store Publikum hidtil kun lidet kjendt Side af hans rige Begavelse.